

1. (a) Vektorerna v_1, \dots, v_n kallas linjärt oberoende om de enda skalärerna $a_1, \dots, a_n \in \mathbb{F}$ som uppfyller $a_1v_1 + \dots + a_nv_n = 0_V$ är $a_1 = \dots = a_n = 0$.
- (b) Vi behöver visa att vektorerna är linjärt oberoende och spänner upp $P_3(\mathbb{R})$.

Linjärt oberoende: Per definition av linjärt oberoende undersöker vi ekvationen

$$a_1(1-x) + a_2(x-x^2) + a_3(x^2-x^3) + a_4x^3 = 0 \iff a_1 + (a_2 - a_1)x + (a_3 - a_2)x^2 + (a_4 - a_3)x^3 = 0,$$

vilket håller omm $a_1 = a_2 - a_1 = a_3 - a_2 = a_4 - a_3 = 0$, vars enda lösning är $a_1 = a_2 = a_3 = a_4 = 0$. Alltså är vektorerna linjärt oberoende.

Spänner upp: Eftersom vi har fyra linjärt oberoende vektorer i ett fyra-dimensionellt rum, så vet vi enligt utlörd sats att vektorerna spänner upp $P_3(\mathbb{R})$. Vi kan också resonera direkt: vi kan skriva vilket polynom $p \in P_3(\mathbb{R})$ som helst som en linjärkombination av vektorerna:

$$p = a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 = a_0(1-x) + (a_0 + a_1)(x-x^2) + (a_0 + a_1 + a_2)(x^2-x^3) + (a_0 + a_1 + a_2 + a_3)x^3.$$

- (c) I enlighet med sambandet i (b) ser vi att basvektorerna i E kan uttryckas som kombinationer av de i B via

$$\begin{aligned} 1 &= (1-x) + (x-x^2) + (x^2-x^3) + x^3 \\ x &= (x-x^2) + (x^2-x^3) + x^3 \\ x^2 &= (x^2-x^3) + x^3 \\ x^3 &= x^3, \end{aligned}$$

och därmed ges basbytesmatrisen från E till B av

$$[\text{id}]_{E \uparrow}^B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

Vi har alltså att

$$[1 + 2x + 3x^2 + 4x^3]_B = [\text{id}]_{E \uparrow}^B [1 + 2x + 3x^2 + 4x^3]_E = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 6 \\ 10 \end{pmatrix}.$$

Svar: $\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ och $\begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 6 \\ 10 \end{pmatrix}$.

2. (a) En skalär $\lambda \in F$ kallas ett egenvärde för T om det finns en nollskild vektor $v \in V$ sådan att $T(v) = \lambda v$. Egenrummet motsvarande egenvärdet λ är mängden $E_\lambda = \{v \in V : T(v) = \lambda v\}$.
- (b) För att hitta egenvärdena för T börjar vi med att beräkna matrisen för T relativt standardbasen $E = (1, x, x^2)$:

$$T(1) = 1, \quad T(x) = x, \quad T(x^2) = 2x^2 + 2,$$

och därmed är

$$[T]_{\uparrow E}^E = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}.$$

Eftersom matrisen är övertriangulär kan vi läsa av egenvärdena: 1 och 2, med algebraisk multiplicitet 2 resp. 1. Eftersom $T(1) = 1$ och $T(x) = x$ ser vi att egenrummet för egenvärdet 1 är 2-dimensionellt:

$$E_1 = \text{span}\{1, x\}, \quad \text{med bas } \{1, x\}.$$

För egenrummet E_2 : vi subtraherar 2 från diagonalen av matrisen ovan och hittar motsvarande nollrum:

$$[T]_{\uparrow E}^E - 2I = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Nollrummet till denna matris ges av ekvationerna $-a_0 + a_2 = 0$, $-a_1 = 0$, dvs vektorer i spannet av $(2, 0, 1)$. I basen E motsvarar detta polynom som är multiplar av $2 + x^2$. Alltså är

$$E_2 = \text{span}\{x^2 + 2\}, \quad \text{med bas } \{x^2 + 2\}.$$

Efterom det existerar en bas för $P_2(\mathbb{R})$ bestående av egenvektorer för T så är T diagonaliserbar.

Svar: Egenvärden 1 och 2, med baser för motsvarande egenrum $\{1, x\}$ resp. $\{x^2 + 2\}$. Ja, T är diagonaliserbar.

- (c) Eftersom 0 inte är ett egenvärde för T så är $N(T) = \{0_V\}$, så $\dim N(T) = 0$. Enligt dimensionsatsen gäller $\dim N(T) + \dim R(T) = \dim P_2(\mathbb{R})$, så $\dim R(T) = 3$.

Svar: $\dim N(T) = 0$ och $\dim R(T) = 3$.

3. Vi har att $\det(A) = 3 \cdot 4 - 3 \cdot 2 = 6$, och enligt produktsatsen är därför $\det(A^n) = (\det A)^n = 6^n$.

För att hitta A^n diagonaliserar vi A . Först hittar vi dess egenvärden via det karakteristiska polynomet

$$\det(A - tI) = \begin{vmatrix} 3-t & 3 \\ 2 & 4-t \end{vmatrix} = (3-t)(4-t) - 6 = (t-6)(t-1).$$

Därmed är A 's egenvärden 1 och 6. Vi beräknar motsvarande egenvektorer på sedvanligt sätt och hittar att

$$E_6 = \text{span} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{och} \quad E_1 = \text{span} \begin{pmatrix} 3 \\ -2 \end{pmatrix}.$$

Vi definierar därför basen

$$B = \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ -2 \end{pmatrix} \right),$$

och har i denna bas matrisrepresentationen

$$[L_A]_{\uparrow_B}^B = \begin{pmatrix} 6 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix},$$

och därmed

$$[L_{A^n}]_{\uparrow_B}^B = \begin{pmatrix} 6^n & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Vi beräknar nu A^n via basbyte med standardbasen $E = (e_1, e_2)$:

$$\begin{aligned} A^n &= [L_{A^n}]_{\uparrow_E}^E = [\text{id}]_{\uparrow_B}^E [L_{A^n}]_{\uparrow_B}^B [\text{id}]_{\uparrow_E}^B \\ &= [\text{id}]_{\uparrow_B}^E [L_{A^n}]_{\uparrow_B}^B \left([\text{id}]_{\uparrow_B}^E \right)^{-1} \\ &= \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 1 & -2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 6^n & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} \\ &= \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 6^n & 3 \\ 6^n & -2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} \\ &= \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 2 \cdot 6^n + 3 & 3 \cdot 6^n - 3 \\ 2 \cdot 6^n - 2 & 3 \cdot 6^n + 2 \end{pmatrix}. \end{aligned}$$

Svar: $\det(A^n) = 6^n$ och $A^n = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 2 \cdot 6^n + 3 & 3 \cdot 6^n - 3 \\ 2 \cdot 6^n - 2 & 3 \cdot 6^n + 2 \end{pmatrix}$.

4. (a) Vi betecknar T 's adjungerade avbildning T^* . Operatoren T kallas normal om $T^* \circ T = T \circ T^*$, och självadjungerad om $T^* = T$.
- (b) Komplexa fallet: enligt den komplexa spektralsatsen är en komplex matris A diagonaliserbar relativt en ON-bas för \mathbb{C}^2 omm den är normal, d.v.s. omm $A^*A = AA^*$. För den angivna matrisen har vi

$$A^*A = \begin{pmatrix} 1 & \bar{\alpha} \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ \alpha & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 + |\alpha|^2 & 2 + \bar{\alpha} \\ 2 + \alpha & 1 + 4 \end{pmatrix}$$

och

$$AA^* = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ \alpha & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & \bar{\alpha} \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 + 4 & 2 + \bar{\alpha} \\ 2 + \alpha & 1 + |\alpha|^2 \end{pmatrix}.$$

Dessa matriser är lika omm $|\alpha| = 2$.

Reella fallet: enligt den reella spektralsatsen är en reell matris A diagonaliserbar relativt en ON-bas för \mathbb{R}^2 omm den är symmetrisk, d.v.s. omm $A^T = A$. För den angivna matrisen gäller detta omm $\alpha = 2$.

Svar: Över \mathbb{C} : omm $|\alpha| = 2$. Över \mathbb{R} : omm $\alpha = 2$.

5. (a) Matrisen A kallas ortogonal om $AA^* = A^*A = I$.
 (b) Vi söker, per definition, en faktorisering $A = U\Sigma V^*$ där U och V är ortogonala matriser och

$$\Sigma = \begin{pmatrix} \sigma_1 & 0 \\ 0 & \sigma_2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix},$$

där $\sigma_1 \geq \sigma_2 \geq 0$ är A 's singularvärden.

Vi vet att de nollskilda singularvärdena för A precis motsvarar kvadratrötterna ur de nollskilda egenvärdena till A^*A , så vi beräknar denna matris.

Vi har att

$$A^*A = \begin{pmatrix} 4 & 3 & 0 \\ 4 & 3 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 4 & 4 \\ 3 & 3 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 25 & 25 \\ 25 & 25 \end{pmatrix}.$$

För att hitta egenvärdena beräknar vi det karakteristiska polynomet

$$\det(A^*A - t \cdot I) = (25 - t)^2 - 25^2 = t(t - 50).$$

Alltså är egenvärdena för A^*A talen 50 och 0, och därmed är singularvärdena för A talen $\sigma_1 = \sqrt{50} = 5\sqrt{2}$ och $\sigma_2 = 0$. Alltså ges matrisen Σ av

$$\Sigma = \begin{pmatrix} 5\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

För att hitta matrisen V beräknar vi egenvektorerna för A^*A motsvarande egenvärdena på sedvanligt sätt, och får

$$E_{50} = \text{span} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad E_0 = \text{span} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}.$$

Vi väljer normerade vektorer v_1, v_2 ur respektive egenrum och sätter

$$v_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{och} \quad v_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}.$$

Nu låter vi V vara den ortogonala matrisen med dessa vektorer som kolonner:

$$V = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}.$$

Det sista steget är att hitta en ortogonal 3×3 -matris U som uppfyller villkoren, vilket vi gör genom att bestämma dess (ortogonala) kolonner u_1, u_2, u_3 . För detta använder vi att $Av_1 = \sigma_1 u_1$, dvs att $u_1 = \frac{1}{\sigma_1} Av_1$:

$$u_1 = \frac{1}{5\sqrt{2}} Av_1 = \frac{1}{2 \cdot 5} \begin{pmatrix} 8 \\ 6 \\ 0 \end{pmatrix} = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 4 \\ 3 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Eftersom resten av singularvärdena är 0 är via fria att välja kolonnerna u_2, u_3 godtyckligt så att U är en ortogonal matris. Vi tar

$$u_2 = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 3 \\ -4 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix},$$

som lätt ses är normerade och ortogonala mot varandra och u_1 . Därmed har vi:

Svar: En singularvärdessuppdelning ges av $A = U \Sigma V^*$, där

$$U = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 4 & 3 & 0 \\ 3 & -4 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{pmatrix} \quad \Sigma = \begin{pmatrix} 5\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \quad V = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}.$$

6. (a) Funktionen kallas en inre produkt om den uppfyller följande krav:

- i. $\langle x + y, z \rangle = \langle x, z \rangle + \langle y, z \rangle$ för alla $x, y, z \in V$,
- ii. $\langle ax, y \rangle = a \langle x, y \rangle$ för alla $x, y \in V$ och $a \in \mathbb{C}$,
- iii. $\langle y, x \rangle = \overline{\langle x, y \rangle}$ för alla $x, y \in V$,
- iv. $\langle x, x \rangle \in \mathbb{R}$ och $\langle x, x \rangle \geq 0$ för alla $x \in V$, med $\langle x, x \rangle = 0 \iff x = 0_V$.

(b) Vi visar implikationer i båda riktningarna för att visa ekvivalensen.

$\boxed{\Leftarrow}$: Vi visar att om k är ett positivt tal och $\langle x, y \rangle = x \bar{y} k$ för alla $x, y \in \mathbb{C}$, då gäller ovan fyra krav för $x, y, z, a \in \mathbb{C}$:

- i. $\langle x + y, z \rangle = (x + y) \bar{z} k = x \bar{z} k + y \bar{z} k = \langle x, z \rangle + \langle y, z \rangle$,
- ii. $\langle ax, y \rangle = (ax) \bar{y} k = a(x \bar{y} k) = a \langle x, y \rangle$,
- iii. $\langle y, x \rangle = y \bar{x} k = \overline{y \bar{x} k} = \overline{\langle x, y \rangle}$,
- iv. $\langle x, x \rangle = |x|^2 k \geq 0$ och $\langle x, x \rangle = 0 \iff |x|^2 k = 0 \iff |x| = 0 \iff x = 0$.

$\boxed{\Rightarrow}$: Vi visar att om $\langle \cdot, \cdot \rangle$ är en inre produkt på $\mathbb{C} \times \mathbb{C}$, då finns det ett positivt tal k sådant att $\langle x, y \rangle = x \bar{y} k$ för alla $x, y \in \mathbb{C}$. Låt $k = \langle 1, 1 \rangle$. Då är $k > 0$ enligt del (iv) av definitionen av inre produkt. Vidare har vi, för $x, y \in \mathbb{C}$,

$$\langle x, y \rangle = x \langle 1, y \rangle = x \overline{\langle y, 1 \rangle} = x \bar{y} \overline{\langle 1, 1 \rangle} = x \bar{y} k,$$

enligt del (ii), del (iii) respektive del (ii) av definitionen ovan, vilket var det vi ville visa.